

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е № 349

София, 12 май 2010 година

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД, Търговска колегия, ПЪРВО отделение в закрито заседание на петнадесети април през две хиляди и десета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ДАРИЯ ПРОДАНОВА

ЧЛЕНОВЕ: РАДОСТИНА КАРАКОЛЕВА

МАРИАНА КОСТОВА

след като разгледа, докладваното от съдията КОСТОВА

т.д. № 1122/2009 г. по описа на съда, приема за установено следното:

Производството е по чл. 288, ал.1 във връзка с чл.280 ГПК и е образувано по касационна жалба на "М", гр. С., представлявано от М. Х. срещу решение №1154 от 13.08.2009г. на Софийския апелативен съд, постановено по в.гр.д. №1295/2009 г., с което са уважени исквете на Н. Х. Г. след отмяна на решението на СГС от 26.03.2009г. по ф.дело №84/2008г. В касационната жалба се поддържат оплаквания за неправилност на въззивното решение, като постановено при съществено нарушение на съдопроизводствените правила, необоснованост и незаконосъобразност, с молба да бъде отменено и постановено решение, с което да се отхвърлят исквете, алтернативното искане е за връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на въззивния съд. Касаторът са позовава на предпоставките по чл.280, ал.1, т.1, т.2 и т.3 ГПК за допускане на въззивното решение до касационен контрол.

Ответникът по касация Н. Х. Г. чрез адв. Ж в писмен отговор изразява становище за недопустимост на касационното обжалване. Не е направено искане за присъждане на разноски.

Върховният касационен съд, Търговска колегия, състав на първо отделение като разгледа касационната жалба и извърши преценка на предпоставките, визирани в чл. 280, ал. 1 ГПК, приема следното:

Касационната жалба е редовна - подадена е от надлежна страна, срещу подлежащ на касационно обжалване съдебен акт, в рамките на преклузивния срок по чл. 283 ГПК и отговаря по съдържание на изискванията на чл. 284 ГПК. Въззивният съд се е произнесъл по същество по два обективно съединени иска с правно основание чл.124, ал.1 и ал.4 ГПК. С обжалваното решение е признато за установено, че У. за духовно устройство и управление на М. изповедание в Република България, представен по ф.дело №1659/2003г. по описа на СГС с молба вх. №19226/29.02.2008г. без утвърждаването му от Министерски съвет, е неистински и подправен документ, както и че решенията, приети на И. мюсюлманска шура на 19.04.2008г. са нищожни поради противоречие със Закона за вероизповеданията и У. на М. изповедание от 7.08.1996г. Съдът е постановил заличаване вписването в регистъра на вероизповеданията при СГС по партидата на религиозната институция "М" том 1, стр.1, извършени с решение №9 от 22.04.2008г. по ф.дело №1659/2003г. на СГС, фирмено отделение, осми състав, като последица от уважаването на иска, с който са приети за нищожни решенията на конференцията от 19.04.2008г., приравнени на несъществуващи вписани в регистъра обстоятелства. За да уважи искът по чл.124, ал.4 ГПК и да признае представения с молба вх. № 19226/29.02.2008г. устав за неистински и подправен, САС е приел, че този устав не е приет по надлежен ред от Върховната мюсюлманска шура - чл.65 от устава и не отговаря по съдържание на заварения от Министерския съвет устав. Счетено е, че съгласно действащата нормативна уредба към 1994г.-1996г.ставът, представен на СГС с молбата от 29.02.2008г., е следвало да съдържа заверка за утвърждаване от Министерския съвет или упълномощен подпредседател. Направен е извод, че в съответствие на Закона за вероизповеданията /отм/ и У. на "М" чл.65, т.2, за да породи правното си действие спрямо юридическите и физическите лица, държавните органи и институции и обвърже с нормите си членовете на религиозната общност, уставът следва да бъде утвърден от

Министерския съвет. Съдът е приел, че на тези изисквания отговаря уставът приет от Върховната мюсюлманска шура, проведена на 2.11.1994г., с промени извършени от същия орган от 7.08.1996г., съдържаш печати на Министерския съвет за утвърждаване и вярност с оригинала. Липсата на разпоредба в този устав и в Закона за вероизповеданията за възможност, вместо В. мюсюлмански духовен съвет, свикването на заседание на Върховна мюсюлманска шура да се извърши от съда, опорочава решенията на проведената на 19.04.2008г. конференция, поради което САС ги е прогласил за нищожни. Прието е, че ЗЮЛНЦ е неприложим закон в работата на религиозните организации, както поради изричното му изключване с параграф 2, ал.2 от с.з., така и с оглед на прогласения в чл.13, ал.2 от Конституцията на Република България и чл.4, ал.1 и ал.2 от Закона за вероизповеданията принцип за ненамеса на държавата във вътрешните работи на религиозните организации, поради което съдът няма правомощията да свиква Върховната мюсюлманска шура. След като е обсъдил доказателствата за провеждането на Върховната мюсюлманска шура на 19.04.2008г., съдът е приел, че решенията са нищожни и поради допуснати нарушения по провеждане на конференцията в нарушение на задължителния за общността устав, приет на 2.11.1994г. – участието като делегати на щатни работници – специалисти, координатори, секретари, готвач, шофьор, участието на имами, които не са били назначени по предвидения в чл.45 от устава ред, други са починали / чл.63, чл.45 и чл.43 от действащия устав/.

Касационната жалба от 14.10.2009г. съдържа освен изложение на касационните основания за отмяна на неправилно решение по чл.281, т.3 ГПК и изложение по чл.284, ал.3, т.1 ГПК на основанията за достъп до касация по чл.280, ал.1 ГПК. С допълнителна молба от 2.11.2009г. касаторът се е позовал на две съдебни решения на СГС и на П. №3/23.03.1982г. на ВС за допълнителната предпоставка по чл.280, ал.1, т.1 и т.2 ГПК. В изложението си към касационната жалба касаторът твърди, че съдът е “сезиран с материалноправен въпрос / относно правото на вероизповедание/, въпрос решаван противоречиво от съдилищата,... и процесуалноправни въпроси / относно същността на заверен от оторизиран орган частен документ, относно доказателствата, на които следва да се базира въззивното решение/, които са от значение за точното прилагане на закона, както и за развитие на правото”.

Допустимостта на касационното обжалване, съгласно чл. 280, ал. 1 ГПК, предпоставя произнасяне от въззивния съд по материалноправен или процесуалноправен въпрос, обусловил решаващите изводи на съда за крайния изход на делото по отношение на който е налице някое от основанията по т.т.1-3 на разпоредбата. Преценката за допустимост се извършва от ВКС въз основа на изложените от касатора доводи и твърдения в изложението към жалбата / т.1 на ТР на ОСГТК на ВКС по т.дело №1/2009г./.. Значението на поставения въпрос се определя от правните изводи на съда по същество досежно съобразяването с практиката и закона, а не от приетата фактическа обстановка, която е конкретна за всяко дело.

Съгласно т.1 от ТР №1/19.02.2010г. на ОСГТК на ВКС, постановено по т.д. №1/2009г. материалноправният или процесуалноправният въпрос от значение за изхода по конкретното дело е този, който е включен в предмета на спора, индивидуализиран чрез основанието и петитума на иска и обусловил правната воля на съда, обективизирана в решението му. С оглед на даденото разрешение в тълкувателното решение, не попада в приложното поле на чл.280, ал.1 ГПК поставеният от касатора въпрос за правото на вероизповедание, защото този въпрос не е включен в предмета на двата установителни иска, поради което не е обусловил решаващите изводи на съда и не е от значение за крайния изход по делото. Правният въпрос за същността на заверен от оторизиран орган частен документ е поставен общо, а не с оглед на конкретния казус по делото. От значение за преценката налице ли е приложното поле на факултативно осъществявания от ВКС инстанционен контрол е дали формулираните в изложението по чл.284, ал.3, т.1 ГПК въпроси са такива, имащи значение за изхода на делото или имат само хипотетичен характер, в случая тава са въпросите дали представеният пред СГС с молба от 29.02.2008г. устав е неистински / засягащ авторството на документа /и подправен/ отнасящ се до съдържанието на документа/. Отсъствието на първата предпоставка по чл.280, ал.1 ГПК е достатъчно основание за да се откаже допускане до касационен контрол на въззивното решение.

Не попада в приложното поле на чл.280, ал.1 ГПК процесуалният въпрос “относно доказателствата, на които трябва да се базира въззивното решение” защото не е формулиран конкретен процесуален въпрос, който да се отразил върху крайния изход на делото. Отделен е въпросът, че евентуалното допуснато съществено нарушение на съдопроизводствените правила по оценка на доказателствата по делото съставлява касационно отменително основание по чл. 281, т. 3, пр.2 ГПК. С оглед на изложеното, настоящият състав на ВКС, ТК счита, че касационната жалба не попада в приложното поле на чл. 280, ал. 1, т.1, т.2 и т.3 ГПК и не следва да се допуска до разглеждане по същество, затова

ОПРЕДЕЛИ:

НЕ ДОПУСКА касационно обжалване на решение №1154 от 13.08.2009г. на Софийския апелативен съд, търговско отделение, пети състав, постановено по в.гр.д. №1295/2009 г.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: [подпис]

ЧЛЕНОВЕ: 1. [подпис]

2. [подпис]